

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	06.05.2024
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.07.2024
Avaldamismärge:	RT I, 26.04.2024, 6

Kutseõppeasutuse seadus

Vastu võetud 12.06.2013
 RT I, 02.07.2013, 1
 jõustumine 01.09.2013

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
21.11.2013	RT I, 13.12.2013, 5	23.12.2013
05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014 Seaduses asendatud läbivalt sõnad „riiklik järelevalve” sõnaga „haldusjärelevalve” vastavas käändes.
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 5	01.07.2015
09.12.2015	RT I, 30.12.2015, 1	18.01.2016, osaliselt 01.01.2016
14.06.2017	RT I, 04.07.2017, 1	01.01.2018, osaliselt 01.09.2017
10.01.2018	RT I, 22.01.2018, 1	01.02.2018
10.01.2018	RT I, 22.01.2018, 2	01.02.2018
17.10.2018	RT I, 26.10.2018, 1	01.04.2022; muudetud [RT I, 19.03.2019, 12]
12.12.2018	RT I, 28.12.2018, 3	01.01.2019
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 12	01.09.2019
03.06.2020	RT I, 16.06.2020, 1	01.08.2020
12.12.2022	RT I, 28.12.2022, 8	01.09.2024, osaliselt 01.08.2023 ja 01.08.2024
10.04.2024	RT I, 26.04.2024, 1	06.05.2024

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Kutseõppeasutuse seadusega sätestatakse kutseõppeasutuse (edaspidi *kool*) asutamise, pidamise, üleandmise, ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise, õppe läbiviimise õiguse, juhtimise, õppekorralduse ja rahastamise alused, kooli ülesanded, koolipere õigused ja kohustused ning haldusjärelevalve kooli tegevuse üle. [RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Käesolevat seadust kohaldatakse erakooli suhtes niivõrd, kuivõrd erakooliseadus ei sätesta teisiti. Rakenduskõrgkooli suhtes kohaldatakse käesolevat seadust kõrgharidusseaduses sätestatud ulatuses. [RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetluse suhtes kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Kutseõpe ja õpiväljundid

(1) Kutseõpe on käesoleva seaduse tähenduses õppimis-, õpetamis- ja korraldustegevuste kogum, mille eesmärk on kutsehariduse omandamise võimaldamine.

(2) Õpiväljundid on käesoleva seaduse tähenduses õppimise tulemusel omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud, mis on kirjeldatud õppekava, mooduli, teema või õppeaine läbimiseks vajalikul miinimumtasemel. Õpiväljundite saavutamist miinimumi ületaval tasemel eristatakse vajaduse korral hindamisega.

§ 3. Ülesanded ja kohustused kutseõppe korraldamisel

(1) Kutseõpet korraldab kool. Kutseõppe korraldamise eesmärk on luua võimalused sellise isiksuse kujunemiseks, kellel on teadmised, oskused ja hoiakud ehk kompetentsid ning vilumused ja sotsiaalne valmidus töötamiseks, ühiskonnaelus osalemiseks ja elukestvaks õppeks. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks täidab kool järgmisi põhiülesandeid:

1) toetab eneseteostuse ja arengu, kodanikuaktiivsuse, sotsiaalse kaasatuse, edasiõppimise ning tööhõive tagamiseks vajalike pädevuste (edaspidi *võtmepädevused*) omandamist, et võimaldada õppijal edukalt toime tulla muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas;

2) toetab õppija kutse-, eri- ja ametialase kompetentsuse kujunemist, et võimaldada tal tööturul edukalt toime tulla;

3) kujundab ja toetab õppija motivatsiooni elukestvas õppes osalemiseks.

(2) Põhiülesannete täitmiseks ja õppe kvaliteedi tagamiseks kool:

1) korraldab õppekasvatustööd nii taseme- kui ka täiendusõppes kõigi õppijate arengu toetamiseks;

2) tagab õpilasele tugiteenuste, sealhulgas karjääriteenus, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogiline ja psühholoogiline teenus, ning käesolevas seaduses sätestatud tervishoiuteenuste kättesaadavuse;

3) teeb õpetatavates valdkondades pedagoogilist, meetodilist ja tehnoloogilist arendustööd;

4) tagab õppe kättesaadavuse, luues paindlikud õppimisvõimalused erinevatele sihtrühmadele;

5) loob tingimused õpilaste toitlustamiseks ja majutamiseks ning toetab asjaomaste teenuste kättesaadavust;

6) loob tingimused õpilaste huvi- ja omaalgatuslikuks tegevuseks ning toetab asjaomaste tegevuste kättesaadavust;

7) tagab õppijate koolis viibimise ajal nende vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse;

8) teeb koolitusvajaduse väljaselgitamiseks, õppe kvaliteedi parendamiseks ja muudel asjakohastel eesmärkidel nii riigi sees kui ka rahvusvahelist koostööd teiste õppeasutuste ning erialaga seotud töötajate, tööandjate, ettevõtjate ja kutseühenduste ning ettevõtete ja asutustega (edaspidi *sotsiaalpartnerid*), kohaliku omavalitsuse üksuste ja teiste partneritega;

9) tagab töötajatele töökorralduse ja -keskkonna neile seotud ülesannete täitmiseks ning võimalused enesetäienduseks;

10) tagab kooli taristu korrashoiu ja arendamise;

11) kujundab sihipäraselt kooli ja kutsehariduse mainet;

12) võib osutada õppekasvatustöö toetamiseks ning vara otstarbekaks ja säästlikuks kasutamiseks tasulisi teenuseid ja müüa kaupu kooli põhimääruses sätestatu alusel.

(3) Riigil on kohustus tagada kutseõppe kättesaadavus kõigis maakondades.

§ 4. Kooli õiguslik seisund

(1) Riigikool on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riigiasutus. Riigikooli pidaja on riik, mida esindab Haridus- ja Teadusministeerium.

(2) Munitsipaalkool on kohaliku omavalitsuse üksuse asutus. Munitsipaalkooli pidaja on linn või vald.

(3) Riigi- ja munitsipaalkool võivad teostada majandustegevust õppekavas ja kooli põhimääruses kehtestatud ülesannete täitmiseks või nendega seoses. Sellisele majandustegevusele ei kohaldata teatamis- või loakohustust, kuid kohaldatakse asjaomast majandustegevust reguleerivaid sätteid.

(4) Kui kooli majandustegevus on suunatud tarbijale toodete või teenuste pakkumisele, peab see olema tarbijale arusaadavalt väljendatud.

2. peatükk

Kooli asutamine, alusdokumendid ja nimi

§ 5. Asutamine

(1) Riigikooli asutab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Munitsipaalkooli asutab valla- või linnavolikogu.

(3) Kooli pidaja taotleb pärast kooli asutamist valdkonna eest vastutavalt ministrilt õppe läbiviimise õigust käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(4) Kooli andmed kantakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 36⁶ lõike 4 alusel asutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi *hariduse infosüsteem*) koolile esimest korda õppe läbiviimise õiguse andmise järel.

(5) Riigi- ja munitsipaalkoolid registreeritakse riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris.

§ 6. Kooli põhimäärus ja arengukava

(1) Koolil on põhimäärus ja arengukava.

(2) Kooli põhimääruse kehtestab kooli pidaja ja kooli arengukava kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik.

(3) Riigikooli põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(4) Kooli arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks ja selles määratakse kooli arengu põhisuunad ja nende rakendamise meetmed, lähtudes riiklikest strateegilistest dokumentidest.

(5) Kooli direktor korraldab arengukava avalikustamise kooli veebilehel.

§ 7. Kooli nimi

Kooli nimi ei tohi olla eksitav.

3. peatükk Õppe läbiviimise õigus ja kvaliteedi hindamine

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 8. Õppe läbiviimise õigus

(1) Õppe läbiviimise õigus on valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga koolile antud tähtajaline või tähtajatu õigus viia läbi tasemeõpet asjaomasel õppekavarühmas.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Õppe läbiviimise õigus antakse uue kooli asutamisel või õppe läbiviimise õigust omavas koolis tasemeõppe avamisel uues õppekavarühmas.

(3) Õppekavarühm on käesoleva seaduse tähenduses kutseõppe korraldamisel kasutatav õppekavade liigitamise kategooria, mis on kirjeldatud kutseharidusstandardis.

(4) Koolis võib õpe toimuda ka kõrgharidusstandardile vastava rakenduskõrgharidusõppe õppekava järgi. Rakenduskõrgharidusõppe õppekava rakendamisele koolis kohaldatakse kõrgharidusseaduse rakenduskõrgharidusõppe korraldamise, finantseerimise ja kvaliteedihindamise kohta sätestatud, kusjuures rakenduskõrgkooli rektori, nõukogu ja nõunike kogu sellekohaseid ülesandeid täidavad vastavalt nende pädevusele kooli direktor, nõukogu ja nõunike kogu kooli põhimäärusega kehtestatud ulatuses ja korras.

[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

(5) [Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 9. Õppe läbiviimise õiguse taotlemine kooli asutamisel

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(1) Kooli asutamisel koolile õppe läbiviimise õiguse saamiseks esitab kooli pidaja Haridus- ja Teadusministeeriumile taotluse hiljemalt kuus kuud enne õppetöö kavandatavat algust.

(2) Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid:

1) õigusaktides sätestatud nõuetele vastav õppekava;

2) kvalifikatsiooninõuetele vastavate õppekasvatusala töötajate ametikohtade loetelu;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

3) pädevate asutuste hinnang terviseohutusele ja õppetööks kavandatavate ruumide vastavuse kohta ohutusnõuetele;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

4) kooli põhimäärus;

5) kooli arengukava projekt;

6) kooli asutamise otsus;

7) kohaliku omavalitsuse üksuste liidu kirjalik arvamus kooli asutamise ja õppe avamise vajalikkuse kohta; [RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

8) õppekavarühmale vastavate sotsiaalpartnerite kirjalikud arvamusel kooli asutamise ja õppe avamise vajalikkuse kohta;

9) koolitervishoiuteenuse osutaja kirjalik nõusolek teenust osutada ja kinnitus koolitervishoiuteenuse tegevusloa olemasolu kohta.

(3) Enne taotluse esitamist tasub munitsipaalkooli pidaja riigilõivu.

(4) Riigikooli asutamisel taotlust ei esitata, käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud dokumendid koondab Haridus- ja Teadusministeerium hiljemalt kuus kuud enne õppetöö kavandatavat algust.

§ 10. Õppe läbiviimise õiguse taotlemine õppe avamisel uues õppekavarühmas

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(1) Õppe läbiviimise õiguse saamiseks uues õppekavarühmas, välja arvatud isikuarengu õppekavarühmas, esitab kool taotluse Haridus- ja Teadusministeeriumile hiljemalt kuus kuud enne õppetöö kavandatavat algust. Munitsipaalkool kooskõlastab taotluse enne selle esitamist kooli pidajaga.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid:

1) käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punktides 1–3 loetletud dokumendid;

2) kooli arengukava;

3) kooli nõunike kogu kirjalik arvamus uues õppekavarühmas tasemeõppe avamise kohta;

4) kohaliku omavalitsuse üksuste liidu kirjalik arvamus uues õppekavarühmas tasemeõppe avamise vajalikkuse kohta;

[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

5) õppekavarühmale vastavate sotsiaalpartnerite kirjalikud arvamusel uues õppekavarühmas tasemeõppe avamise vajalikkuse kohta.

(3) Enne taotluse esitamist tasub munitsipaalkool riigilõivu.

§ 10¹. Isikuarengu õppekavarühmas õppe läbiviimise taotlemine

(1) Isikuarengu õppekavarühmas kutsevaliku õppekaval õppetöö läbiviimise alustamiseks esitab kool taotluse ja asjaomase õppekava valdkonna eest vastutavale ministriile vähemalt kolm kuud enne õppetöö algust.

(2) Taotluse rahuldamiseks hindab valdkonna eest vastutav minister kutsevaliku õppekava vastavust kutseharidusstandardi nõuetele.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 11. Ekspertiis

(1) Õppe läbiviimise õiguse andmisel teeb Haridus- ja Noorteamet õppekavarühmas ekspertiisi. Ekspertiisi käigus hinnatakse:

[RT I, 16.06.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

1) õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutatavust ja vastavust kutseharidusstandardi nõuetele;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

2) kavandatavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õppekasvatusala töötajate ametikohtade piisavust õppekavarühmas õppe läbiviimiseks;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

3) õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalike ressursside piisavust;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

4) avatava õppe jätkusuutlikkust arengukavast lähtuvalt;

5) avatava õppe otstarbekust tööturuprognosi, potentsiaalsete õpilaste olemasolu, käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punktides 7 ja 8 ning § 10 lõike 2 punktides 4 ja 5 sätestatud arvamusel ning õppe tõendus põhiseisukohalt.

(1¹) Kui tähtajalise õppe läbiviimise õiguse saanud kool taotleb asjaomases õppekavarühmas korduva ekspertiisi tegemist, lisatakse korduva ekspertiisi taotlusele sisehindamise aruanne.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(1²) Korduva ekspertiisi käigus hinnatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 sätestatud ekspertiisi taotlusele lisatud sisehindamise aruande alusel.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Ekspertiisi kulud katab õppe läbiviimise õiguse taotleja. Ekspertiisi kulud ja nende katmise korra kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga, kusjuures kulu ei või olla suurem kui 1200 eurot.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) Ekspertiis tehakse pärast käskkirjaga kinnitatud ekspertiisi kulude tähtaegset katmist.

(4) Kui õppe läbiviimise õigus antakse käesoleva seaduse § 9 lõikes 4 sätestatud korras, katab ekspertiisi kulud Haridus- ja Teadusministeerium.

§ 12. Õppe läbiviimise õiguse andmine ja sellest keeldumine

(1) Valdkonna eest vastutav minister otsustab õppe läbiviimise õiguse andmise käesoleva seaduse § 9 või 10 alusel esitatud dokumentide ja käesoleva seaduse §-s 11 sätestatud ekspertiisi ning vajaduse korral lisatõendite alusel ning teeb ühe järgmistest otsustest:

- 1) anda õppe läbiviimise õigus tähtajatult;
- 2) anda õppe läbiviimise õigus kolmeks aastaks;
- 3) mitte anda õppe läbiviimise õigust.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Valdkonna eest vastutav minister ei anna õppe läbiviimise õigust, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotleja poolt käesoleva seaduse §-s 9 või 10 sätestatu alusel esitatud dokumendid ei vasta õigusaktidega kehtestatud nõuetele;
- 2) käesoleva seaduse §-s 11 sätestatud korras tehtud ekspertiisi tulemus on negatiivne.

(3) Õppe läbiviimise õiguse taotluse menetlemise tähtaeg on neli kuud taotluse esitamisest arvates.

(4) Õppe läbiviimise õiguse andmise või selle andmisest keeldumise käskkiri toimetatakse taotlejale kätte tema soovi kohaselt kas posti teel või elektrooniliselt.

(5) [Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(6) Kui kool viib õppekavarühmas läbi õpet ainult kinnipidamisasutuses, siis antakse koolile ministri käskkirjaga kinnipidamisasutuses õppe läbiviimiseks tähtajatu õppe läbiviimise õigus selles õppekavarühmas.

§ 13. Õppe läbiviimise õiguse pikendamine

[Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 14. Õppe läbiviimise õiguse kehtetuks tunnistamine ja selle lõppemine

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(1) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus tunnistada õppe läbiviimise õigus kehtetuks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) ilmneb, et kooli tegevus on vastuolus seaduse või selle alusel antud õigusaktiga;
- 2) kool või kooli pidaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks ja korras täitnud järelevalve tulemusel tehtud ettekirjutust;
- 3) kool ei ole 12 kuu jooksul pärast õppe läbiviimise õiguse saamist alustanud õppetööd või õppetöö on vastavas õppekavarühmas olnud peatatud 12 kuud järjest;
- 4) kool on õppe läbiviimise õiguse taotlemisel või kvaliteedi hindamisel esitanud valeandmeid;
- 5) õppekavarühmas ilmnevad olulised mittevastavused hindamiskriteeriumitele, mille kehtestab käesoleva seaduse § 14¹ alusel moodustatud hindamisnõukogu;
- 6) kool on lõpetanud tegevuse.

(2) Kui õppe läbiviimise õigus on kehtetuks tunnistatud, kaotab kool õppe läbiviimise õiguse kehtetuks tunnistamise otsuse jõustumisest arvates.

(3) Õppe läbiviimise õiguse kehtetuks tunnistamise otsus toimetatakse kooli pidajale ja koolile kätte posti teel või adressaadi nõusolekul elektrooniliselt viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

(4) Õppekavarühmas, milles õppe läbiviimise õigus on tunnistatud kehtetuks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1, 2 või 4 sätestatud alusel, ei saa kool uuesti õppe läbiviimise õigust taotleda kolme aasta jooksul kehtetuks tunnistamise otsuse jõustumisest arvates.

(5) Õppekavarühmas tähtajalise õppe läbiviimise õiguse saanud kool esitab tähtajatu õppe läbiviimise õiguse saamiseks käesoleva seaduse § 11 lõikes 1¹ sätestatud korduva ekspertiisi tegemise taotluse ja sisehindamise aruande vähemalt kuus kuud enne õppe läbiviimise õiguse tähtaja möödumist. Kui õppekavarühmas tähtajalise õppe läbiviimise õiguse saanud kool ei esita Haridus- ja Teadusministeeriumile taotlust või kui valdkonna eest vastutav minister teeb korduva ekspertiisi tulemusel otsuse mitte anda õppe läbiviimise õigust, lõpeb õppe läbiviimise õigus tähtaja möödumisel.

(6) Kui kolmanda ekspertiisi tulemusena ei saa kool õppekavarühmas tähtajatut õppe läbiviimise õigust, lõpeb õppe läbiviimise õigus tähtaja möödumisel.

(7) Kui õppe läbiviimise õigus lõpeb tähtaja möödumise tõttu, on valdkonna eest vastutaval ministril põhjendatud juhul õigus pikendada õppe läbiviimise õigust arvestusega, et õppivad õpilased saaks õppekava nominaalkestuse jooksul õpingud lõpetada, ja kohustada kooli lõpetama õpilaste vastuvõtu.

(8) Kui õppe läbiviimise õigus tunnistatakse kehtetuks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse alusel või see lõpeb tähtaja möödumise tõttu käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud põhjusel, teavitab kooli pidaja sellest õpilasi või nende seaduslikke esindajaid ja tagab õpilastele võimaluse lõpetada õpingud kas samas või teises koolis.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 14¹. Kutseõppe kvaliteedi hindamine

(1) Kutseõppe kvaliteedi hindamine (edaspidi *kvaliteedi hindamine*) on sisehindamisel põhinev kooliväliste sõltumatute hindajate läbiviidav välishindamine, mis toimub üks kord kuue aasta jooksul. Selle käigus hinnatakse õppekasvatustöö toimivust ja jätkusuutlikkust, muu hulgas õppekavaarenduse, õppimise ja õpetamise, eestvedamise ja juhtimise ning ressursside kasutamise toimivust ja jätkusuutlikkust.

(2) Kvaliteedi hindamist korraldab Haridus- ja Noorteamet.

[RT I, 16.06.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

(3) Kvaliteedi hindamise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(4) Kvaliteeti hindab hindamisnõukogu, mille moodustab ja mille töökorra kinnitab Haridus- ja Noorteamet.

[RT I, 16.06.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

(5) Hindamisnõukogu koosseisus on:

- 1) vähemalt kolm kutseharidusstandardis nimetatud kutseõppe õppevaldkondade eksperti, kelle nimetab kutseõppe seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud kutsenõukogude esimeeste kogu;
- 2) vähemalt kuus tööandjate keskorganisatsioonide ja teiste huvitatud osapoolte esindajat;
- 3) vähemalt üks kutseõppeasutuste esindaja;
- 4) vähemalt üks õpilaste esindaja.

(6) Kvaliteedi hindamise tulemusena otsustab hindamisnõukogu järgmise hindamise tähtaja ning teavitab vajaduse korral Haridus- ja Teadusministeeriumi olulistest mittevastavustest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud valdkondades.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

4. peatükk Kooli juhtimine

§ 15. Direktor

(1) Kooli juhib direktor.

(2) Direktor:

1) vastutab oma pädevuse piires kooli üldseisundi, õppekasvatustöö, arendustegevuse ning rahaliste vahendite ja vara õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

2) teostab oma pädevuse piires koolis kõrgeimat haldus- ja distsiplinaarvõimu;

3) esindab kooli käesoleva seaduse ning kooli põhimäärusega antud volituste ulatuses;

4) sõlmib töölepingud kooli töötajatega;

5) moodustab nõukogu kooli põhimääruses sätestatud korras;

6) kinnitab kooli õppekavad ja teised õigusaktidega ettenähtud dokumendid ja aruanded, mille kinnitamine ei ole nõukogu pädevuses;

7) kinnitab kooli eelarve ja hankeplaani;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

8) käsutab kooli eelarvevahendeid käesoleva seaduse ning kooli põhimäärusega antud volituste ulatuses;

9) [kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

10) annab aru kooli nõunike kogule ja kooli pidajale;

10¹) korraldab kooli arengukava koostamise, vastutab arengukava elluviimise eest ning kinnitab kooli arengukava täitmise aruande;

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

11) lahendab muid küsimusi, mille lahendamine ei ole õigusaktidega antud teiste juhtorganite pädevusse.

(3) Direktor annab oma pädevuse piires käskkirju.

§ 16. Direktori ametikoha täitmine

(1) Kooli direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatakse avalik konkurss.

(2) Riigikooli direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(3) Munitsipaalkooli direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi korra kehtestab valla- või linnavalitsus.

(4) Riigikooli direktoriga sõlmib töölepingu, muudab seda ja ütleb selle üles valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud esindaja.

(5) Munitsipaalkooli direktoriga sõlmib töölepingu, muudab seda ja ütleb selle üles vallavanem või linnapea või tema volitatud esindaja.

§ 17. Nõukogu

(1) Nõukogu on kooli kõrgeim kollegiaalne otsustuskogu, mille ülesanne on kooli tegevuse korraldamine ja arengu kavandamine.

(2) Nõukogu moodustamise korra ja töökorra sätestab kooli põhimäärus.

(3) Nõukogusse kuuluvad:

- 1) direktor;
- 2) direktori asetäitjad;
- 3) kooli struktuuriüksuste juhid ja õppevaldkondade eest vastutavad töötajad;
- 4) õpilaskonna esindaja;
- 5) töötajate usaldusisik, selle puudumisel töötajate valitud esindaja.

(4) Nõukogu tööd juhib direktor.

(5) Nõukogu:

- 1) arutab kooli õppekasvatustöö ning majandustegevuse korraldamisega seotud küsimusi;
- 2) teeb kooli pidajale ettepanekuid kooli põhimääruse muutmiseks;
- 3) kooskõlastab kooli arengukava eelnõu ja esitab selle kooli pidajale kinnitamiseks;
- 4) [kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 5) kinnitab kooli õppekorralduseeskirja;
- 6) kinnitab kooli õppeaasta tööplaani, sealhulgas õppekasvatusala töötajate koolitusplaani;
- 7) kooskõlastab kooli eelarve ja hankeplaani;
- 8) [kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 9) kooskõlastab kooli õppekavad;
- 10) kooskõlastab kooli kasutusse antud riigivaraga seotud toiminguid;
- 11) [kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 11) kinnitab kooli õpilasesinduse põhikirja;
- 11¹) kinnitab koolituskohtade arvu kalendriaastaks õppevaldkonnas, õppekavarühmas või õppekaval, sealhulgas nende koolituskohtade arvu, mille õppekulused ei hüvitata;
- 12) [kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 13) lahendab teisi küsimusi, mis õigusaktide ja kooli põhimääruse alusel kuuluvad tema pädevusse.

(6) Nõukogu võtab oma pädevuse piires vastu otsuseid.

§ 18. Nõunike kogu

(1) Nõunike kogu on kooli ja ühiskonda sidustav nõuandev kogu, mille ülesanne on nõustada kooli ja kooli pidajat arengu kavandamisel ning õppekasvatustöö ja majandustegevuse korraldamisel.

(2) Nõunike kogu on vähemalt seitsmeliikmeline ja selle moodustab kooli pidaja viieks aastaks.

(3) Nõunike kogu:

- 1) teeb kooli pidajale ja kooli nõukogule ettepanekuid kooli arengusuundade, tegevuse, vara, eelarve, juhtimise ja põhimääruse muutmiseks seotud küsimustes;
- 2) annab hinnangu kooli arengukava eesmärkide saavutamisele ning koostööle riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse üksuste ja ettevõtetega;
- 3) avaldab arvamust uues õppekavarühmas õppe läbiviimise õiguse taotlemise kohta;
- 4) annab hinnangu praktika korraldamisele koolis ning asutustes ja ettevõtetes;
- 5) nimetab esindaja direktori vabale ametikohale korraldatava konkursi läbiviimiseks moodustatava konkursikomisjoni koosseisu;
- 6) [kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

7) kooskõlastab koolituskohtade arvu kalendriaastaks õppevaldkonnas, õppekavarühmas või õppekaval, sealhulgas nende koolituskohtade arvu, mille õppekulusid ei hüvitata.
[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(4) Nõunike kogu esindajal on õigus osa võtta kooli nõukogu istungitest.

(5) Nõunike kogu moodustamise ja tegutsemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 19. Kooli sisehindamine

(1) Koolis viiakse läbi sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õppijate arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng.

(2) Kooli sisehindamisel analüüsitakse sisehindamise eesmärgist lähtuvalt õppekasvatustööd ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust. Sisehindamine on kooli arengukava koostamise ja kvaliteedi hindamise sisendiks.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) [Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(4) [Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 20. Kooli kohustuslikud dokumendid

Kooli arendustegevust ja õppekasvatustööd käsitlevate kohustuslike dokumentide nõuded ja dokumentide pidamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 21. Hädaolukorra lahendamine koolis

(1) Hädaolukorrana käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse sündmust või sündmuste ahelat, mis ohustab koolis viibivate isikute elu või tervist, kahjustab oluliselt keskkonda või tekitab ulatuslikku majanduslikku kahju.

(2) Kooli pidaja loob võimalused õpilaste ja töötajate kaitseks hädaolukorras ja direktor korraldab selle.

(3) Direktor kehtestab hädaolukorra lahendamise plaani.

5. peatükk Kutseharidusstandard, kutseõppe liigitus ja õppekavad

§ 22. Kutseharidusstandard

Kutseharidusstandardi kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega, kinnitades selles järgmised ühtsed nõuded kutseõppele:

- 1) kutseõppe õpiväljundid, sealhulgas võtmepädevuste alal, ja nende seos Eesti kvalifikatsiooniraamistikuga;
- 2) õppekava ning õppe ülesanded ja nõuded, sealhulgas õppe maht, õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded, võtmepädevuste õppe struktuur ja mahud ning ühisõppekava ja kutsevaliku õppekava erisused;
[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 3) õppekava muutmise põhimõtted;
- 4) varasemate õpingute ja varasema töökogemuse arvestamise põhimõtted;
- 5) õppevaldkondade ja -suundade ning õppekavarühmade loetelu.

§ 23. Kutseõppe liigid

(1) Kutseõppe liik on kutseõppe õppekavade rühmitamise kategooria, milles lähtutakse kutseseaduses kehtestatud kvalifikatsiooniraamistiku tasemetest (edaspidi *kvalifikatsioonitase*) ning arvestatakse õpiväljundeid ja õppima asumise nõudeid.

(2) Kutseõppe jaguneb tasemeõppeks ja täiendusõppeks:

1) tasemeõpe on käesoleva seaduse tähenduses kutseõpe, mille käigus omandatakse kindlale kvalifikatsioonitasemele vastav kvalifikatsioon, mis võimaldab juurdepääsu järgmise kvalifikatsioonitaseme õppele;

2) täiendusõpe on käesoleva seaduse tähenduses kutseõpe, mille käigus omandatakse üksikkompetentse.

(2¹) Kutsevaliku õppekava on tasemeõppe õppekava, mille käigus omandatakse erialaõppe alustamiseks vajalikud kompetentsid teisel kvalifikatsioonitasemel.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) Tasemeõpe toimub teisel kuni viiendal kvalifikatsioonitasemel.

(4) Õppekava paigutumise kvalifikatsioonitasemele määrab õppekava aluseks oleva kutsestandardi või õppekavas kirjeldatud õpiväljundite paiknemine Eesti kvalifikatsiooniraamistikus. Kutseõppe aluseks olevad kutsestandardid asetsevad teisel kuni viiendal kvalifikatsioonitasemel. Kutsestandardi puudumisel või vaidlusalustel juhtudel kinnitab õppekava kvalifikatsioonitaseme Haridus- ja Teadusministeerium, sõjaväeliste õppekavade puhul Kaitseministeerium ja sisekaitseliste õppekavade puhul Siseministeerium. [RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(5) Kui õpilane läbib täielikult õppekava, mis vastab neljandale kvalifikatsioonitasemele, mille nominaalkestus on vähemalt kolm aastat ja õppemaht 180 Eesti kutsehariduse arvestuspunkti ning mis sisaldab võtmepädevuste õpet kutseharidusstandardis sätestatud mahus, omandab ta koos kutse- ja erialase pädevusega keskhariduse ehk kutsekeskhariduse.

(6) Täiendusõppe suhtes kohaldatakse täiskasvanute koolituse seaduse täienduskoolitust reguleerivaid sätteid. [RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(7) Täiendusõppe korraldamise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 24. Õppekavad

(1) Õppekavaga määratakse kindlaks kutse-, eri- ja ametialase ning võtmepädevuste õppe eesmärgid ja ülesanded, saavutatavad õpiväljundid ning seosed Eesti kvalifikatsiooniraamistikuga, õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded, õppekava moodulid ning nende maht koos õpiväljundite ja hindamiskriteeriumitega, moodulite valiku võimalused ja tingimused ning spetsialiseerumismõimalused. Kutsestandardite alusel määratakse õppekavades kindlaks õppe käigus omandatavad kutsed ja osakutsed. [RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Tasemeõppe õppekavad jagunevad riiklikeks õppekavadeks ja kooli õppekavadeks.

(3) Riiklikud õppekavad kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega, kusjuures valdkonna eest vastutav minister võib eraldi määrusega kehtestada kõikide riiklike õppekavade ühise osa.

(4) Tasemeõppe läbiviimise aluseks on kooli õppekavad, mis registreeritakse hariduse infosüsteemis. Registreerimise käigus kontrollitakse õppekavade vastavust õigusaktides asjaomasele õppekavale kehtestatud nõuetele ja õppekava avamise põhjendatust. Õppekava, mis ei vasta nõuetele või mille avamist ei peeta põhjendatuks, jäetakse valdkonna eest vastutava ministri või tema volitatud isiku otsusega registreerimata. Otsus toimetatakse õppekava registreerimiseks esitanud koolile või kooli pidajale kätte tema soovi kohaselt kas posti teel või elektrooniliselt. [RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(5) Kooli õppekavad jagunevad esmaõppe ja jätkuõppe õppekavadeks:

1) esmaõppe õppekava alusel toimub kutseõppe, mille puhul õppima asumine ei eelda eelnevate erialaste kompetentside olemasolu;

2) jätkuõppe õppekava alusel toimub kutseõppe, mille puhul õppima asumise eeldus on eelnevale või samale kvalifikatsioonitasemele vastava kutse või vastavate kompetentside ja haridustaseme olemasolu.

(6) Kutsekeskhariduse õppekava koostatakse kutseharidusstandardi ja vastava riikliku õppekava alusel. Kui vastav riiklik õppekava puudub, taotleb kool enne õppekava avamist valdkonna eest vastutavalt ministrilt või tema volitatud isikult selleks loa. Loa andmisel hinnatakse käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud nõuete täitmist.

(7) Jätkuõppe õppekava ja esmaõppe õppekava, millel puudub asjaomane riiklik õppekava, koostatakse kutseharidusstandardi ja asjaomase kutsestandardi alusel. Kui asjaomane kutsestandard puudub, peab kool taotlema õppekavale heakskiidu sotsiaalpartneritelt.

(8) Sõjaväelistel ja sisekaitselistel erialadel riiklike õppekavasid ei kehtestata. Sõjaväeliste ja sisekaitseliste erialade kooli õppekavad koostatakse kutseharidusstandardi ja vastava kutsestandardi alusel, kui viimane on olemas.

(9) Kvalifikatsioonitaset tõstva jätkuõppe ja viiendale kvalifikatsioonitasemele vastava esmaõppe õppekava saab avada, kui asjaomases õppekavarühmas on õppe läbiviimise õigus antud tähtajatult või kui õppekava avamist toetavad õppekavarühmale vastavad sotsiaalpartnerid ja kooli pidaja. [RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

6. peatükk

Õppekorraldus

§ 25. Kooli vastuvõtt

(1) Kutsekeskhariduse omandamist võimaldava õppekava alusel õppima asumisel nõutakse põhihariduse olemasolu ning vähemalt 22 aasta vanuselt põhihariduseta isikult põhihariduse tasemele vastavate kompetentside olemasolu. Nõutavate kompetentside olemasolu hindab kool.

(2) Neljandale kvalifikatsioonitasemele vastava õppekava alusel õppima asumisel nõutakse vähemalt põhihariduse olemasolu.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) Viiendale kvalifikatsioonitasemele vastava õppekava alusel õppima asumisel nõutakse keskhariduse olemasolu.

(4) Õpingute alustamise nõuded, mis on seotud asjaomase kutse-, eri- või ametiala või kvalifikatsioonitasemega, kehtestatakse kutseharidusstandardis ja vastavas riiklikus õppekavas, selle puudumisel vastavas kooli õppekavas.

(5) Õpilaste kooli vastuvõtu korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(6) Kooli vastuvõtutingimusi ja -korda ning õppekorraldust reguleerivad dokumendid, sealhulgas kooli põhimääruse, õppekavad ning õppekorralduseeskirja ja sisekorraeskirja avalikustab kool oma veebilehel.

(7) Kooli vastuvõetud õpilasele väljastatakse õpilaspilet.

(8) Nõuded õpilaspiletile ja selle väljaandmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(9) Vajalike tugiteenuste ja -meetmete määramiseks ning rakendamiseks on kooli direktoril õigus töödelda hariduse infosüsteemi teise õppeasutuse ja koolivälise nõustamismeeskonna kantud andmeid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ning tuge saavale õpilasele rakendatud tugiteenuste ja -meetmete kohta, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik tugiteenuste ja -meetmete rakendamiseks.

[RT I, 22.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

§ 26. Eesti kutsehariduse arvestuspunkt

(1) Eesti kutsehariduse arvestuspunkt (edaspidi *arvestuspunkt*) on õppemahu arvestusühik, mis näitab õppekavas kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks kuluvat hinnangulist õpilase töö mahtu. Üks arvestuspunkt vastab 26 tunnile õpilase tööle teadmiste ja oskuste omandamisel.

(2) Arvestuspunkti rakendamisel arvestatakse ja kasutatakse Euroopa kutsehariduse arvestuspunkti süsteemi (inglise keeles *European Credit System for Vocational Education and Training, ECVET*) rakendamise aluseid.

§ 27. Õppeaasta

(1) Õppeaasta algab 1. septembril ja lõpeb järgmise aasta 31. augustil.

(2) Õpilase jaoks on õppeaastas vähemalt 40 nädalat õppetööd ja vähemalt kaheksa nädalat vaheaega.

(3) Õppetöö maht õppeaastas on 60 arvestuspunkti.

§ 28. Õppevormid

(1) Õpe toimub statsionaarse või mittestatsionaarse õppe vormis.

(2) Statsionaarse õppe puhul moodustab õpilase iseseisev töö vähem kui poole õppekavajärgsest õpingute mahust.

(3) Mittestatsionaarse õppe puhul moodustab õpilase iseseisev töö üle poole õppekavajärgsest õpingute mahust.

(4) Statsionaarne õpe jaguneb koolipõhiseks ja töökohapõhiseks õppevormiks.

(5) Koolipõhise õppevormi puhul on praktika osakaal kuni pool õppekava mahust.

(6) Töökohapõhise õppevormi puhul on praktika osakaal vähemalt kaks kolmandikku õppekava mahust.

(7) Töökohapõhise õppe rakendamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(8) Kutsekeskhariduse õppekava puhul ei arvestata käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud õppekava mahu hulka võtmepädevuste õppe mahtu.

§ 29. Õppekeel

(1) Õppekeeleks loetakse keel, milles toimuv õpe moodustab vähemalt 60 protsenti kooli õppekavas sätestatud õppe mahust.

(2) Kutsekeskhariduse õppekava õppekeel on eesti keel. Muu õppekava õppekeele otsustab kooli pidaja.

(3) Õppekaval, kus on eesti keelest erinev õppekeel, on eesti keele õpe kohustuslik kooli õppekavas sätestatud mahus, mis tagab eesti keele oskuse tasemel, mis on vajalik omandatud erialal töötamiseks.

(4) Kutsekeskhariduse õppekava õppekeele ning kohustusliku eesti keele õppe nõue ei laiene välislepingute alusel õppijale.

§ 30. Praktika

(1) Praktika on õppekava osa, mille ajal õpilane täidab töökeskkonnas juhendaja juhendamisel kindlate õpieesmärkidega töö- ja õppeülesandeid.

(2) Praktika ja õppekeskkonnas toimuv praktiline töö moodustavad vähemalt poole õppekava mahust ning jagunevad üldjuhul võrdselt. Kool võib põhjendatud juhtudel muuta praktilise töö ja praktika jagunemist.

(3) Kooli, õpilase või tema seadusliku esindaja ja praktikat läbiviiva isiku või asutuse vahelised suhted praktika korraldamisel reguleeritakse enne praktika algust sõlmitava lepinguga, milles lepatakse kokku praktika toimumise täpsemas korralduses ning praktikalepingu poolte õigustes ja kohustustes.

(4) Praktika korraldamise ning läbiviimise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata praktika korraldamisele sisekaitsealsetel ega sõjaväelistel erialadel. Nimetatud erialadel kehtestatakse praktika korraldamise ning läbiviimise tingimused ja kord asjaomase õppeasutuse õppekorraldust reguleerivates dokumentides.

§ 31. Hindamine

(1) Hindamine on õppeprotsessi osa, mille käigus antakse õpilane ja erapooletu hinnang õpilase omandatud kompetentside taseme vastavuse kohta õppekavas kirjeldatud õpiväljunditele.

(2) Kutseõppes kasutatava ühtse hindamissüsteemi, õpiväljundite saavutatuse hindamise alused, hindamismeetodid ja -kriteeriumid ning hinnete kirjeldused kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 32. Õppekorralduse erisused

(1) Kool võib põhikooli- või gümnaasiumiõpilastele pakkuda kutseõpet, mille õppekava koostab kool koostöös põhikooli või gümnaasiumiga kooli asjaomase õppekava alusel ning mis võimaldab õpilastel põhikooli või gümnaasiumi riikliku õppekava või põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel ettenähtud valikainete raames omandada esmaseid kutse-, eri- ja ametialaseid kompetentse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õppe korraldamiseks sõlmitakse leping kooli ja selle põhikooli või gümnaasiumi vahel, kus õpilane omandab põhi- või üldkeskharidust. Lepingut ei sõlmita juhul, kui õpet korraldavad kutseõppeasutus ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel põhikoolis ja gümnaasiumis läbitud kutseõppe kohta väljastab kool õpilasele tõendi, mille alusel tehakse õpilase põhikooli või gümnaasiumi lõputunnistusele kutseõppe läbimist tõendav kanne.

(4) Kooli juurde, kus toimub kutseõpe muusika ja esituskunstide õppekavarühmas, võib moodustada õppegrupe muusika alal alates põhikooli esimesest klassist ning koreograafia alal alates viiendast klassist.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud õppegruppides omandavad õpilased üldhariduse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud korras.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kool väljastab õpilasele kooli lõpetamisel põhikooli või gümnaasiumi lõputunnistuse, milles on kutseõppe läbimist tõendav kanne, või kutseõppeasutuse lõputunnistuse või mõlemad.

(7) Haridusliku erivajadusega õpilase koolis õppimise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(8) Kool võib õpilase individuaalsuse arvestamiseks teha muudatusi või kohandusi õppeajast, õppesises, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, koostades õpilasele kooli õppekava alusel individuaalse õppekava. Seejuures peavad individuaalse õppekava õpiväljundid kattuma kooli õppekavas kirjeldatutega. Individuaalse õppekava kinnitab kooli direktor.

(9) Koolis võib avada põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse tähenduses mittestatsionaarses õppevormis põhikooli- ja gümnaasiumiõppe juhul, kui koolis toimub õpe ka kutsekeskhariduse õppekava alusel. Mittestatsionaarse õppe avamise otsustab kooli pidaja.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud õppe korraldamisel laienevad koolile põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses õppekoormust, hindamist, õppekavasid, toetusi, koolivaheaegu, kooli lõpetamise tingimusi ning õpilase õigusi ja kohustusi reguleerivad sätted, muus osas kohaldatakse käesolevat seadust.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 33. Õppe erisused ühisõppekava korral

(1) Kooli õppekava, mille järgi toimub õpe kahes või enamas koolis, nimetatakse ühisõppekavaks. Ühisõppekava suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse ja kutseharidusstandardiga kooli õppekavale kehtestatud nõudeid, arvestades neis ühisõppekava kohta kehtestatud erisusi.

(2) Ühisõppekava koostamise aluseks on koolidevaheline koostööleping, kus on kokku lepitud ühisõppekava koostamise, selle alusel toimuva õppe korraldamise ja lõpudokumentide väljastamise üksikasjades.

(3) Ühisõppekavas osalevates koolides läbitud õpinguid tunnustavad ühisõppekavas osalevad koolid automaatselt ja täielikult.

(4) Viiesale kvalifikatsioonitasemele vastava õppekava puhul võib ühisõppekava rakendada kutseõppeasutuse ja rakenduskõrgkooli koostöös.

(5) Ühisõppekava koostööleping on avalik.

§ 34. Õpingute lõpetamine

(1) Õpingud kutseõppes loetakse lõpetatuks pärast õppekavas kirjeldatud kvalifikatsioonile või osakutsele vastavate õpiväljundite saavutamist ja lõpetajale väljastatakse lõputunnistus.

(1¹) Kutsevaliku õppekava loetakse lõpetatuks pärast õppekavas kirjeldatud õpiväljundite saavutamist ja lõpetajale väljastatakse lõputunnistus.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Keskkhariduse omandamist võimaldava õppekava alusel õppija õpingute kiitusega lõpetamise tingimused kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Kool kannab väljastatud lõputunnistuste andmed hariduse infosüsteemi.

(4) Lõputunnistuste ja teiste kooli väljastatavate lõpudokumentide vormid ja väljaandmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

§ 34¹. Õpilase koolist väljaarvamine

(1) Õpilane arvatakse koolist välja:

- 1) kui õpilane on täitnud kutseõppe tasemeõppe lõpetamise tingimused ja talle on väljastatud lõputunnistus;
- 2) õpilase enda või piiratud teovõimega õpilase vanema koolile esitatud avalduse alusel;
- 3) kui õpilane ei ole mõjuva põhjusega asunud õppetööle kahe nädala jooksul pärast õppetöö algust, välja arvatud koolikohustuslik õpilane;
- 4) õppekava sulgemisel, kui õpilane ei ole sulgemise hetkeks avaldanud soovi minna üle teisele õppekavale;
- 5) kui õpilane õppis vanglas korraldatud kutseõppes, kuid ei soovi pärast vabanemist õpinguid koolis jätkata;
- 6) kui õpilane ei täida õppekava nominaalkestuse jooksul kutseõppe lõpetamise tingimusi ja tema õppeaega ei ole individuaalse õppekava alusel pikendatud;
- 7) kui õpilane oma käitumisega ohustab teiste turvalisust koolis või rikub korduvalt kooli sisekorraeeskirjas kehtestatud käitumise üldnõudeid, välja arvatud koolikohustuslik õpilane;
- 8) kui õpilasel on õpinguid takistavad olulised õppevõlgnevused õppekavaga määratud põhiõpingutes ja kool on õppija toetamiseks eelnevalt rakendanud kõiki tema käsutuses olevaid toetusmeetmeid;
- 9) kui õpilasel puuduvad Eesti elukoha andmed, välja arvatud juhul, kui koolile on teada, et õpilane viibib Eestis, ning õpilane või piiratud teovõimega õpilase vanem on koolile esitanud kinnituse selles koolis õpingute jätkamiseks;
- 10) õpilase surma korral.

(2) Õpilase koolist väljaarvamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Mittetatsionaarses õppevormis põhikooli- ja gümnaasiumiõppe õpilase koolist väljaarvamisele kohaldub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 28.
[RT I, 26.04.2024, 1- jõust. 06.05.2024]

§ 35. Õpingute jätkamine

(1) Õpilasel on õigus jätkata ühes koolis alustatud õpinguid vabade kohtade olemasolu korral teises koolis sama kutse- või eriala õppekava alusel. Sellisel juhul, samuti üleminekul teisele õppekavale, kohaldatakse varasemate õpingute ja varasema töökogemuse arvestamise põhimõtteid.

(2) Kutsekeskhariduse omandanud isikul on võimalus jätkata üldharidusõpinguid kuni ühe õppeaasta ulatuses kutseõppeasutuses või gümnaasiumis.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud üldharidusõpingute tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(4) Kutsekeskhariduse omandanud isikul on õigus jätkata õpinguid kõrghariduse esimesel astmel.

7. peatükk Koolipere

§ 36. Koolipere

(1) Koolipere moodustavad kooli direktor, õppekasvatusala juhtivad töötajad, õpetajad ja teised töötajad (edaspidi *töötajad*) ning õpilased ja üliõpilased.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on õpilane kutseõppe tasemeõppe õppekava järgi õppija.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses on üliõpilane rakenduskõrghariduse õppekava järgi õppija. Üliõpilastele laienevad käesoleva seadusega kehtestatud õigused ja kohustused niivõrd, kuivõrd kõrgharidusseadus ei sätesta teisiti.

[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

§ 37. Töötajad

(1) Töötajate tööülesanded ja -kohustused määratakse kindlaks ametijuhendi ja töölepinguga.

(2) Töötajatega sõlmib töölepingud, muudab neid ja ütleb need üles kooli direktor.

§ 38. Õppekasvatusala töötajad

(1) Käesolevas seaduses käsitatakse õppekasvatusala töötajatena direktorit, õppekasvatusala juhtivat töötajat, õpetajat ning tugispetsialiste.

(2) Kutseõppeasutuses töötavale õpetajale kehtivad käesoleva seaduse kohased töökorralduse reeglid.

(3) Koolis korraldatakse igal aastal õpetajate enesehindamine. Enesehindamise käigus koostab õpetaja hindamisaruande, millele tema vahetu juht annab tagasisidet.

(4) Õppekasvatusala töötaja osaleb täienduskoolituses vastavalt individuaalsele koolitusvajadusele, et säilitada enda tööalane professionaalsus. Õpetaja puhul arvestatakse täienduskoolituse läbimise kohustuse täitmisena ka ettevõttes või asutuses stažeerimist. Stažeerimine on eesmärgipärane erialane töö töökeskkonnas, mis haakub otseselt õpetaja õpetatava valdkonnaga. Stažeerimise ajal vabastatakse õpetaja õppetööst. Kool kehtestab stažeerimise korra.

[RT I, 23.03.2015, 5- jõust. 01.07.2015]

(5) [Kehtetu -RT I, 13.12.2013, 5- jõust. 23.12.2013]

§ 39. Kvalifikatsiooninõuded

(1) Direktori kvalifikatsiooninõuded on magistrakraad või sellele vastav kvalifikatsioon, juhtimiskompetentsus ja -kogemus, pedagoogiline kompetentsus ning C1-tasemel eesti keele oskus.

[RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

(2) Õppekasvatusala juhtiva töötaja kvalifikatsiooninõuded on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, vähemalt kolmeaastane pedagoogilise töö kogemus, pedagoogiline ja juhtimiskompetentsus ning C1-tasemel eesti keele oskus.

[RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

(3) Õpetaja suhtes kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹lõikes 4 kehtestatud kvalifikatsiooninõudeid. Kutseõpetajate suhtes kohaldatavad nõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kutseõpetaja kutsestandardi madalaimale tasemele vastavaid õpetajaid ei tohi koolis olla üle 20 protsendi. Käesoleva lõike kolmandas lauses sätestatud piirang ei kehti sõjaväelise eriala õppe puhul. Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtudes olema piisav, et tagada õppekavas määratud õpieesmärkide ja ülesannete täitmine ning õpiväljundite saavutamine.

[RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

(4) Tugispetsialisti suhtes kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹lõigetes 7–10 sätestatud kvalifikatsiooninõudeid.

[RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

(5) Õppekasvatusala töötaja vastavust kvalifikatsiooninõuetele hindab direktor. Välisriigi haridust tõendavat dokumenti hinnatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse §-s 28¹ja selle alusel kehtestatud tingimustel ja korras. Välisriigis õpetaja või tugispetsialisti kutsekvalifikatsiooni omandanud isiku kutsekvalifikatsiooni tunnustamise lähtutakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusega kehtestatud tingimustest ja korrast. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Haridus- ja Teadusministeerium.

[RT I, 30.12.2015, 1- jõust. 18.01.2016]

(6) Õppekasvatusala töötaja vaba ametikoht täidetakse avaliku konkursi korras. Õppekasvatusala töötaja ametikoha võib täita avalikku konkursi korraldamata, kui tööaeg ametikohal on väiksem kui 50 protsenti täistööajast.

(7) Sõjaväelise auastmega õpetaja ametikohale määratakse tegevvälane, kes vastab asjaomases kutsestandardis kirjeldatud kompetentsuse, hariduse ja töökogemuse nõuetele.

(8) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab õppekasvatusala töötaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatava avaliku konkursi tingimused ja korra määrusega.

(9) Kui õppekasvatusala töötaja vaba ametikoha täitmise konkursis luhtub, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu tähtajaga kuni üks aasta isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada õppekavas määratud õpieesmärkide ja ülesannete täitmine ning õpiväljundite saavutamine. Kui luhtub ajutiselt äraoleva töötaja asendamiseks korraldatud konkurs, võib vähemalt keskharidusega isikuga sõlmida asendamise ajaks tähtajalise töölepingu.

[RT I, 22.01.2018, 2- jõust. 01.02.2018]

(10) Õpetaja võib kolme aasta jooksul õpetada erialal või õppevaldkonnas, milles õpetamiseks tal puudub vajalik kvalifikatsioon, kui ta on asunud vajalikku kvalifikatsiooni omandama.

§ 40. Õpetaja tööaeg

(1) Õpetaja tööaja arvestamise ja töötasustamise aluseks on ametikoht. Õpetaja tööaeg jaguneb vahetu õppekasvatustöö ja teiste, töölepingust, ametijuhendist ja töökorralduse reeglitest tulenevate või tööandja antud ülesannete vahel.

(2) Summeeritud tööaja kasutamisel on arvestusperioodiks õppeaasta. Pooled võivad kokku leppida õppeaastast lühema summeeritud tööaja arvestusperioodi. Summeeritud tööaja kasutamisel tuleb arvestada töölepingu seaduse § 46 lõikes 1 kehtestatud piiranguga.

§ 41. Õpetaja lähtetoetus

(1) Õpetaja lähtetoetus on esimest korda kooli tööle asuvalle õpetajale makstav toetus (edaspidi *lähtetoetus*).

(2) Lähtetoetust võib taotleda isik, kes vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

1) on lõpetanud kõrghariduse tasemel õpetajakoolituse ning asub 18 kuu jooksul pärast lõpetamist esmakordselt kooli tööle õpetajana;

2) on asunud esmakordselt õpetajana tööle õpetajakoolituse või sellele vahetult eelnenud kõrgharidustaseme õppe käigus, tingimusel et eelnevate õpingute lõpetamise ja õpetajakoolituse alustamise vahele jäi kuni üks aasta ning lähtetoetuse taotlus on esitatud nelja kuu jooksul pärast kõrghariduse tasemel õpetajakoolituse lõpetamist;

3) on asunud esmakordselt tööle õpetajana, välja arvatud üldhariduslike ainete õpetajana, kuni kolm aastat enne kõrghariduse tasemel õpetajakoolituse alustamist või kutseõpetaja kutsestandardis nimetatud kompetentside tõendamist ning esitab lähtetoetuse taotluse nelja kuu jooksul pärast õpingute lõpetamist või kutseõpetaja kutsetunnistuse, välja arvatud madalaima taseme kutseõpetaja kutsetunnistuse omandamist.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustele peab lähtetoetuse taotleja:

- 1) töötama vähemalt 0,5 ametikohaga kutseõppeasutuses õpetajana, kusjuures 0,5 ametikoha arvestamisel loetakse selle hulka ka samaaegne töötamine üldhariduskooli õpetajana;
- 2) vastama ametikohale esitatavatele kvalifikatsiooninõuetele;
- 3) valdama eesti keelt keeleseaduses sätestatud keeleoskustasemel C1.

(4) Kõrghariduse tasemel toimuva õpetajakoolituse lõpetamise aastal emapuhkusel, isapuhkusel, lapsendajapuhkusel või vanemapuhkusel viibiva isiku, ajateenistusse kutsutud kaitsevägekohustuslase või välisriigis pedagoogilisel praktilisel oleva isiku õigus taotleda lähtetoetust pikeneb vastavalt emapuhkuse, isapuhkuse, lapsendajapuhkuse või vanemapuhkuse aja, aja- või asendusteenistuses viibimise aja või pedagoogilise praktika kestuse võrra.

[RT I, 26.10.2018, 1- jõust. 01.04.2022; muudetud RT I, 19.03.2019, 12]

(5) Õpetaja lähtetoetust taotletakse, toetus makstakse välja ning see tagastatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 77 sätestatud alustel ja korras.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 41¹. Tugispetsialisti lähtetoetus

(1) Tugispetsialisti lähtetoetus on esimest korda kooli tööle asuvale tugispetsialistile makstav toetus.

(2) Tugispetsialisti lähtetoetust võib taotleda tugispetsialist, kes:

- 1) on omandanud erialase kõrghariduse ning asub 18 kuu jooksul pärast kõrghariduse omandamist esmakordselt kooli tööle eripedagoogina, sotsiaalpedagoogina või koolipsühholoogina;
- 2) töötab vähemalt 0,5 ametikohaga koolis eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi või koolipsühholoogina, kusjuures 0,5 ametikoha arvestamisel loetakse selle hulka ka samaaegne töötamine tugispetsialistina üldhariduskoolis;
- 3) vastab ametikohale esitatavatele kvalifikatsiooninõuetele;
- 4) valdab eesti keelt keeleseaduses sätestatud keeleoskustasemel C1.

(3) Tugispetsialisti lähtetoetust taotletakse, taotlemise õigust pikendatakse, toetus makstakse välja ning see tagastatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 77¹ sätestatud alustel ja korras.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 42. Õpilaskond

(1) Kooli õpilased ja üliõpilased moodustavad õpilaskonna.

(2) Õpilaskonnal on õigus otsustada ja korraldada iseseisvalt kooskõlas seaduse ja seaduse alusel antud õigusaktidega õpilaselu küsimusi, lähtudes õpilaste huvidest, vajadustest, õigustest ja kohustustest.

(3) Õpilaskonnal on õigus:

- 1) moodustada teiste õpilaskondade ja üliõpilaskondadega liite ja organisatsioone õigusaktidega sätestatud alustel ja korras;
- 2) astuda rahvusvaheliste organisatsioonide liikmeks või arendada nendega koostööd;
- 3) määrata oma täisealine esindaja kooli nõukokku;
- 4) otsustada ja korraldada kõiki muid õpilaselu küsimusi, mis seaduse ja seaduse alusel antud õigusaktide kohaselt kuuluvad õpilaskonna pädevusse ning mis ei ole samadel alustel antud kellegi teise otsustada ega korraldada.

(4) Õpilaskonna esindusorgan on valitud õpilasesindus, mis esindab õpilaskonda suhetes kooli, Eesti ja rahvusvaheliste organisatsioonide, asutuste ja isikutega.

(5) Õpilasesinduse valimise õigus on kõikidel kooli õpilastel. Õpilasesinduse esimese koosseisu valimise korraldab direktor kooli põhimääruses sätestatud korras.

(6) Õpilaskonnal on põhikiri, milles sätestatakse õpilaskonna esindus- ja täitevorganite moodustamise kord, nende õigused, kohustused ja vastutus ning töökord.

(7) Õpilaskonna põhikirja võtab vastu õpilaskond kooli põhimääruses sätestatud korras. Õpilasesindus esitab õpilaskonna põhikirja kooli nõukogule kinnitamiseks. Kooli nõukogu kinnitab õpilaskonna põhikirja, kui see vastab seadusele ja seaduse alusel antud õigusaktidele.

§ 43. Õpilase kohustused ja õigused

(1) Õpilasel on kohustus:

- 1) osaleda õppetöös, täites õppekava ja õppeülesandeid;

2) täita seaduste, kooli põhimääruse, sisekorraeeskirja, õppekorralduseeskirja ja muude õigusaktidega kehtestatud kohustusi ning kanda vastutust nende rikkumise korral.

(2) Õpilasel on õigus:

- 1) kasutada kõiki kooli loodud võimalusi hariduse omandamiseks;
 - 2) valida valikmooduleid kooli õppekavas sätestatud korras;
 - 3) osaleda õpilasesinduse valimisel ning kandideerida õpilasesindusse;
 - 4) kasutada õppekavavälises tegevuses tasuta oma kooli ruume, raamatukogu, õppe-, spordi-, tehnilisi ja muid vahendeid kooli kehtestatud tingimustel ja korras;
 - 5) saada õpilaspilet;
 - 6) saada toetusi ja õppelaenu õppetoetuste ja õppelaenu seadusega sätestatud tingimustel ja korras;
 - 7) saada toetust koolilõuna kulude katmiseks käesoleva seadusega sätestatud tingimustel ja korras;
 - 8) sõidukulu hüvitamisele ühistranspordiseaduses sätestatud tingimustel ja korras;
 - 9) saada akadeemilist puhkust;
- [RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]
- 10) saada õppimise toetamiseks tasuta tugiteenuseid;
 - 11) pöörduda tervislikel põhjustel õppetöö ajal tervishoiuteenuse osutaja poole;
 - 12) kasutada teisi seaduse, kooli põhimääruse ja muude õigusaktidega kehtestatud õigusi.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 9 nimetatud akadeemilist puhkust on õigus saada:

- 1) täisealisel taotlejal, kes õpib õppekaval mahuga vähemalt 60 arvestuspunkti – kuni üks aasta;
 - 2) tervislikel põhjustel – kuni kaks aastat;
 - 3) aja- või asendusteenistuse puhul – kuni üks aasta;
 - 4) lapse hooldamiseks – kuni lapse kolmeaastaseks saamiseni.
- [RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) Statsionaarses õppevormis õppivale õpilasele osutatakse koolitervishoiuteenust põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 43 alusel.

(4) Õpilasel, kes õpib meresõiduohutuse seadusega reguleeritud laevapere liikme koolituse aluseks oleval esmaõppe õppekaval, on õigus riigieelarvest rahastatavale toitlustusele ja vormiriietusele. Nimetatud õpilasele ei laiene käesoleva seaduse §-s 48 sätestatud koolilõuna toetus.

(5) Õpilasel, kes õpib statsionaarses õppevormis pääste- või politseierialade kutseõppe õppekaval, on õigus riigieelarvest rahastatavale toitlustusele ja majutusele kooli kehtestatud tingimustel ja korras.

(6) Pääste- või politseieriala kutseõppe õppekavalt väljaarvatud õpilaselt on õigus nõuda õppekulude hüvitamist politsei ja piirivalve seaduse §-s 69¹ sätestatud tingimustel ja korras.

[RT I, 19.03.2019, 12- jõust. 01.09.2019]

8. peatükk Koolitustellimus

[Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 44. Riiklik koolitustellimus kutseõppes

[Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 45. Riikliku koolitustellimuse esitamine ja koolituskohtade moodustamine

[Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 46. Muu koolitustellimus

[Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

9. peatükk Rahastamine

§ 47. Kooli eelarve ja rahastamine

(1) Koolil on oma eelarve, kus kajastuvad kõik kooli tulud, kulud ja finantstehingud.

(2) Kooli võib rahastada riigieelarvest, valla- või linnaeelarvest, majandustegevusest laekuvatest tuludest, sihtotstarbelistest laekumistest ja annetustest ning muudest vahenditest.

(3) Riigieelarvest eraldatakse koolile käesoleva seaduse §-s 3 sätestatud kohustuste ja ülesannete täitmiseks tegevustoetust ja sihtotstarbelist toetust, mis jaotatakse koolidele valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga.

(4) Tegevustoetus on toetus koolile kvaliteetse kutseõppe korraldamiseks ja kooli arengukava täitmiseks.

(5) Tegevustoetuse komponendid on baasrahastamine, tulemusrahastamine ja kättesaadavuse tagamine. Baasrahastamise ja tulemusrahastamise komponentide suhe on vähemalt 80 protsenti baasrahastamine ja kuni 20 protsenti tulemusrahastamine.

(6) Sihtotstarbeline toetus on koolile vajaduse korral määratav täiendav toetus riigi strateegilistest eesmärkidest tulenevate tegevuste elluviimiseks.

(7) Koolile tulemusrahastamisest arvestatava tegevustoetuse osa arvutamisel võetakse muu hulgas arvesse tegevustoetuse käskkirja või halduslepingu täitmist ja järgmisi tulemusnäitajaid:

- 1) kutseõppe läbiviimise kvaliteedinäitajad, sealhulgas kooli kutseksamiga lõpetamise ja töökohapõhise õppe näitajad;
- 2) kutseõppe läbiviimise tulemuslikkuse näitajad, sealhulgas kutsekeskhariduse õppekavade lõpetamise näitajad;
- 3) ühiskonna arengu toetamise näitajad, sealhulgas tööhõives osalemise ja õpingute jätkamise näitajad ning tööturu osapoolte ja õppeasutustega tehtava koostöö näitajad.

(8) Riigieelarvest eraldatud tegevustoetusest moodustab kool kalendriaastaks tasuta koolituskohad. Koolituskoha arvestuslik alus on 60 arvestuspunkti mahus õpiväljundeid. Tasuta koolituskohal õppivatelt õpilastelt ei nõuta õppekulude hüvitamist üheski kutseõpet korraldavas õppeasutuses, olenemata selle omandivormist.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tegevustoetuse põhimõtted, rakendamise tingimused ja korra ning kohaldamise munitsipaal- ja erakoolile kehtestab [valdkonna eest vastutav minis](#)termäärusega.

(10) Riigi hallatavale koolile tegevustoetuse ja vajaduse korral sihtotstarbelise toetuse eraldamise ning kooli kohustused kutseõppe korraldamisel kinnitab valdkonna eest vastutav minister tegevustoetuse eraldamise käskkirjaga. Tegevustoetuse eraldamise käskkirjas määratakse muu hulgas:

- 1) tegevustoetuse ja vajaduse korral sihtotstarbelise toetuse rahaline maht;
- 2) kooli ülesannetest ja riigi vajadustest lähtuvad kutseõppe läbiviimisega seotud kohustused;
- 3) riigieelarvest rahastatavate hariduslike erivajadustega õpilaste ja kinnipidamisasutuses korraldatava kutseõppe koolituskohtade arv.

(11) Munitsipaal- ja erakooli pidajale riigieelarvest tegevustoetuse ja vajaduse korral sihtotstarbelise toetuse eraldamine ning kooli kohustused kutseõppe korraldamisel lepatakse kokku kooli pidaja ja ministeeriumi vahel sõlmitava halduslepinguga, milles sätestatakse muu hulgas:

- 1) riigieelarvest eraldatava tegevustoetuse ja vajaduse korral sihtotstarbelise toetuse rahaline maht ja eraldamise kord;
- 2) riigi vajadustest lähtuvad kutseõppe läbiviimisega seotud ülesanded ja kohustused;
- 3) riigieelarvest rahastatavate koolituskohtade arv, sealhulgas vajaduse korral eraldi hariduslike erivajadustega õpilaste ja kinnipidamisasutuses korraldatava kutseõppe koolituskohtade arv;
- 4) vajaduse korral muude vahendite määramise tingimused ja kord.

(12) Käesoleva paragrahvi lõike 10 punktis 2 ja lõike 11 punktis 2 nimetatud ülesannete ja kohustuste määramisel koostöös sotsiaalpartneritega lähtutakse tööturu vajadustest, registreeritud kutse- ja erialaliitude ettepanekutest, riigi strateegilistest ja valdkondlikest arengukavadest, uuringutest ja prognoosidest ning väljakujunenud koolivõrgust.

(13) Koolil on õigus nõuda õppekulude hüvitamist nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras õpilaselt, kes ei õpi käesoleva paragrahvi lõike 8 alusel moodustatud koolituskohal. Õppekulude hüvitamise määra kehtestab nõukogu vähemalt neli kuud enne õppeaasta algust. Nõukogu võib õppekulude hüvitamise määra kehtestamisel tõsta määra kuni kümme protsenti võrreldes eelmise õppeaastaga.

(14) Sisekaitsealise rakenduskõrgkooli kutseõppe finantseerimise alused, tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minis](#)termäärusega.
[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 48. Koolilõuna kulude katmise toetamine

(1) Riigieelarves nähakse ette toetus statsionaarses õppes esmaõppe õppekavadel õppivate keskhariduseta õpilaste koolilõuna kulude katmiseks (edaspidi *koolilõuna toetus*).
[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) Koolilõuna toetuse eraldamisel lähtutakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õpilaste arvust, arvestuslikust koolilõuna maksumusest ühe õpilase kohta ning õppepäevade arvust õppeaastas.

(3) [Kehtetu -RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(4) Koolilõuna toetuse kasutamise tingimused ja korra kehtestab kooli pidaja.

(5) Riigikooli koolilõuna toetuse kasutamise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

10. peatükk

Kooli ümberkorraldamine, pidamise erisused ja üleandmine ning tegevuse lõpetamine

§ 49. Kooli ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine

(1) Kooli korraldab ümber ja kooli tegevuse lõpetab kooli pidaja. Riigikool korraldatakse ümber ja kooli tegevus lõpetatakse Vabariigi Valitsuse seaduse alusel, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(2) Koolid korraldatakse ümber järgmiselt:

- 1) koolid ühendatakse üheks või mitmeks kooliks, kusjuures ühendatavad koolid lõpetavad tegevuse ja nende baasil asutatakse uus kool või uued koolid;
- 2) kool või koolid liidetakse teise kooliga ja liidetav kool või liidetavad koolid lõpetavad tegevuse;
- 3) kool jaotatakse vähemalt kaheks kooliks ja jagunev kool lõpetab tegevuse;
- 4) kool eraldatakse teisest koolist, selle tulemusel asutatakse uus kool ja säilib esialgne kool.

(3) Kooli ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise otsusest tuleb teavitada kooli ja õpilasi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt kuus kuud enne uue õppeaasta algust. Kui kool ei kuulu Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas, teavitatakse selle ümberkorraldamisest või tegevuse lõpetamisest valdkonna eest vastutavat ministrit hiljemalt kuus kuud enne õppeaasta algust.
[RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(4) Kool korraldatakse ümber või kooli tegevus lõpetatakse ajavahemikus 1. juulist sama aasta 31. augustini.

(5) Kooli pidaja tagab tegevuse lõpetanud kooli õpilastele võimaluse õpinguid jätkata.

(6) Kui koolil ei ole enam üheski õppekavarühmas õppe läbiviimise õigust, algatab kooli pidaja kooli tegevuse lõpetamise.

§ 50. Kooli pidamise üleandmine

(1) Riigil on õigus anda riigikooli pidamine üle vallale või linnale ja vallal või linnal on õigus anda munitsipaalkooli pidamine üle riigile või teisele vallale või linnale.

(2) Kooli pidamise üleandmisele kohaldatakse võlaõigusseaduses ettevõtte ülemineku kohta sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(3) Samal ajal kooli pidamise üleandmise taotlusega taotletakse üleantava kooli õppekavarühmade õppe läbiviimise õiguse üleandmist koos kooli muu mittemateriaalse varaga. Taotluse õppekavarühma õppe läbiviimise õiguse üleandmiseks esitab valdkonna eest vastutavale ministrile vald või linn, millele riigikool või munitsipaalkool üle antakse.

(4) Kooli pidamise üleandmine riigile või teisele vallale või linnale määratakse kindlaks kohaliku omavalitsuse üksuse ning Haridus- ja Teadusministeeriumi või kohaliku omavalitsuse üksuste vahel sõlmitava halduslepinguga. Halduslepingus lepatakse kokku:

- 1) kooli pidamise üleandmise kuupäev;
- 2) üleantava kooli ülesanded;
- 3) õpilaste õpingute jätkamise tingimused ja kord;
- 4) kooli töötajate töö jätkamise tingimused ja kord üleantavas koolis, arvestades töösuhteid reguleerivate õigusaktidega sätestatud;
- 5) kooli kasutuses oleva vara uuele kooli pidajale üleandmise tingimused, kord ja tähtaeg, arvestades õigusaktidega sätestatud;
- 6) kooli asjaajamise uuele kooli pidajale üleandmise tingimused, kord ja tähtaeg;
- 7) kooli pidamise üleandmisega kaasnevate võimalike organisatsiooniliste ja eelarveküsimuste ning muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahendamine.

(5) Kooli pidamise üleandmisel tagab uus kooli pidaja õpilastele võimaluse õpingute jätkamiseks koolis.

(6) Kooli pidamine antakse üle ajavahemikul 1. juulist sama aasta 31. augustini. Kooli pidamise üleandmise otsusest teatatakse kooli õpilastele ja töötajatele hiljemalt kaks kuud enne uue õppeaasta algust.

§ 51. Kutseõppeasutuse ja üldhariduskooli tegutsemise ühe asutusena

(1) Kutseõppeasutus ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud gümnaasium võivad tegutseda ühe asutusena. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud juhul võib kutseõppeasutusega ühe asutusena tegutseva gümnaasiumiga olla liidetud ka põhikool.

(2) Ühe asutusena tegutseva kutseõppeasutuse ja gümnaasiumi puhul kohaldatakse kutseõppeasutuse osa suhtes käesolevas seaduses sätestatud ning gümnaasiumiosa suhtes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud.

(3) Ühe asutusena tegutseva kutseõppeasutuse ja gümnaasiumi põhimäärus ja arengukava peavad lisaks käesolevas seaduses sätestatud andmetele sisaldama gümnaasiumiosa kohta ka põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud kohustuslikke andmeid. Põhimäärus ja arengukava kinnitatakse käesolevas seaduses sätestatud korras.

(4) Ühe asutusena tegutseval kutseõppeasutusel ja gümnaasiumil on hoolekogu, mille moodustamise ja tegevuse suhtes kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadust, ning nõunike kogu, mille moodustamise ja tegevuse suhtes kohaldatakse käesolevat seadust.

(5) Ühe asutusena tegutseva kutseõppeasutuse ja gümnaasiumi gümnaasiumiosal on õppenõukogu, mis tegutseb põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel.

(6) Ühe asutusena tegutsevas kutseõppeasutuses ja gümnaasiumis moodustatakse nõukogu, mille moodustamise ja pädevuse suhtes kohaldatakse käesolevat seadust.

(7) Ühe asutusena tegutseva kutseõppeasutuse ja gümnaasiumi direktori vaba ametikoha täitmisel lähtutakse käesolevas seaduses sätestatud. Ühe asutusena tegutseva kutseõppeasutuse ja gümnaasiumi direktoril on käesolevast seadusest ning põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest tulenev pädevus.

(8) Kutseõppeasutuse ja gümnaasiumi liitmisel ning ühe asutusena tegutseva kutseõppeasutuse ja gümnaasiumi ümberkorraldamisel, pidamise üleandmisel ja tegevuse lõpetamisel kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud.

11. peatükk Haldusjärelevalve

§ 52. Haldusjärelevalve teostamine

(1) Haldusjärelevalvet koolide ja nende pidajate tegevuse õiguspärasuse üle teostab Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi *järelevalveasutus*) eesmärgiga tagada kutseõppe kättesaadavus ja sellele võrdsetel alustel juurdepääsetavus, õppe ja kasvatuse korraldamine ning selle kvaliteet ja tulemuslikkus. [RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Järelevalveasutus määrab haldusjärelevalvet teostavad ametiisikud, kaasates vajaduse korral eksperte.

§ 53. Haldusjärelevalvet teostava ametiisiku ülesanded

[Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 54. Haldusjärelevalvet teostava ametiisiku õigused

Haldusjärelevalvet teostaval ametiisikul on õigus:

- 1) külastada kooli, et kontrollida õppekasvatust, teavitades sellest varem direktorit;
- 2) osaleda kooli juhtorganite, töötajate, õpilaste ja vanemate koosolekutel;
- 3) tutvuda kooli dokumentidega;
- 4) saada koolilt informatsiooni õigusaktide rakendamise kohta;
- 5) [kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 6) [kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 7) [kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]
- 8) [kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

§ 55. Haldusjärelevalve tulemused

(1) Haldusjärelevalve tulemused vormistatakse õiendiga.

(2) Õiendis esitatakse järgmised andmed:

- 1) õiendi koostamise aeg ja koht;
- 2) lühiaandmed kooli kohta;
- 3) haldusjärelevalvet teostav järelevalveasutus;
- 4) haldusjärelevalve teostamise aeg;
- 5) haldusjärelevalvet teostanud ametiisikute ja kaasatud ekspertide nimed;
- 6) haldusjärelevalve tulemused;
- 7) õigusrikkumiste aeg ja kirjeldus;
- 8) tehtud ettekirjutused ja ettepanekud;

9) ettekirjutuste täitmisest teavitamise tähtaeg.

(3) Ettekirjutuses märgitakse:

- 1) selle isiku või organi nimi, kellele ettekirjutus on suunatud;
- 2) õigusrikkumise lõpetamiseks vajalike toimingute tegemise kohustus;
- 3) ettekirjutuse alus;
- 4) ettekirjutuse täitmise tähtaeg.

(3¹) Kui haldusjärelevalve käigus on tuvastatud õppekasvatusala töötajate mittevastavus kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele, on käesoleva seaduse § 52 lõikes 1 nimetatud järelevalveasutusel õigus teha ettekirjutus:

- 1) ametikoha täitmiseks isikuga, kes vastab kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele;
 - 2) töölepingu lõpetamiseks isikuga, kes ei vasta kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele.
- [RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

(4) [Kehtetu -RT I, 04.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(5) Õiend tehakse kooli direktorile ja kooli pidajale teatavaks 60 kalendripäeva jooksul haldusjärelevalve teostamise algusest arvates.

(6) Kui kooli pidaja ei täida ettekirjutust õiendis märgitud tähtaja jooksul, siis võib järelevalveasutus rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemäär on 9600 eurot.

[RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

§ 55¹. Haldusjärelevalve keelenõuete täitmise üle

Käesoleva seaduse ning keeleseaduse ja selle alusel kehtestatud keelenõuete täitmise üle teostab vastavalt oma pädevusele haldusjärelevalvet Keeleamet.

[RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

12. peatükk Rakendussätted

§ 56. Kooli juhtimisega seotud üleminek

(1) Kooli põhimäärus viiakse käesoleva seaduse nõuetega kooskõlla 2014. aasta 1. jaanuariks. Käesoleva seaduse jõustumisel kehtivad põhimäärused kehtivad kuni seadusega kooskõlla viimiseni, kuid kõige kauem 2014. aasta 1. jaanuarini.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist kinnitatud koolide arengukavad kehtivad oma tähtaja lõpuni.

(3) Kooli juhtimine viiakse käesoleva seaduse §-de 17 ja 18 nõuetega kooskõlla 2014. aasta 1. jaanuariks. 2013. aasta 31. detsembrini juhatakse kooli enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud kutseõppeasutuse seaduse (RT I, 08.07.2011, 9) sätete alusel.

(4) Käesoleva seaduse § 21 lõikes 3 nimetatud hädaolukorra lahendamise plaan kehtestatakse 2014. aasta 1. jaanuariks.

(5) Kool on kohustatud tagama käesoleva seaduse § 3 lõike 2 punktis 2 nimetatud tugiteenuste õpilase vajadustele vastava kättesaadavuse 2014. aasta 1. jaanuarist.

(6) Kooli põhimäärus viiakse käesoleva seaduse 2019. aasta 1. jaanuaril jõustunud muudatustega kooskõlla 2019. aasta 1. septembriks.

[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 57. Eesti õppekeelele üleminek

(1) Kool on kohustatud tagama ülemineku eesti õppekeelele kutsekeskhariduse õppekavadel hiljemalt 2020. aasta 1. septembriks.

(2) Kutsekeskhariduse õppekava õpilased, kelle õppekeel ei ole eesti keel, peavad õpingute lõpetamiseks sooritama eesti keele teise keelena riigieksami põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 31 ja selle alusel valdkonna eest vastutava ministri määruses kehtestatud korras. Nimetatud riigieksami võib asendada kutseeksami või erialase lõpueksami sooritamisega eesti keeles. Käesolevat sätet ei kohaldata välislingute alusel õppijale.

§ 57¹. Eesti keele oskuse nõude kvalifikatsiooninõudena kohaldamine õpetajatele ja tugispetsialistidele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 74¹ sätestatud eesti keele oskuse nõuet rakendatakse kvalifikatsiooninõudena õpetajatele ja tugispetsialistidele alates 2024. aasta 1. augustist.
[RT I, 28.12.2022, 8- jõust. 01.08.2023]

§ 58. Üleminek õppe läbiviimise õigusele

(1) Kooli õppekavarühmas, millesse kuuluvad 2013. aasta 1. septembri seisuga hariduse infosüsteemi kantud õppekavad ning mille alusel toimub õppetöö, loetakse õppe läbiviimise õigus antuks kuni 2017. aasta 1. jaanuarini.
[RT I, 30.12.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(2) Õppe läbiviimise õiguse pikendamine viiakse käesoleva seaduse alusel läbi alates 2014. aasta 1. jaanuarist. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õppekavarühmas pikendatakse õppe läbiviimise õigust akrediteerimist korraldava asutuse koostatud ajagraafiku alusel.

(3) Kui õppe läbiviimise õigust ei pikendata, võib õppekavarühma kuuluvate õppekavade järgi, millel on kehtiv koolitusluba, õpet läbi viia kuni koolitusloa tähtaja lõpuni. Uusi õpilasi sellel perioodil õppekavale vastu võtta ei tohi.

(4) Õppe läbiviimise õigust taotletakse pärast käesoleva seaduse jõustumist kooli asutamisel või uues õppekavarühmas õppe avamisel käesoleva seaduse kohaselt.

(5) Aastatel 2011–2013 läbiviidud ühekordse valikulise akrediteerimise käigus positiivse hinnangu ehk täisakrediteeringu saanud koolide õppekavarühmades loetakse õppe läbiviimise õigus pikendatuks kuueks aastaks alates käesoleva seaduse jõustumisest.

(6) Õppekavarühmadele, mille kohta koolil on 2019. aasta 31. augustiks akrediteering kuueks aastaks, loetakse antuks tähtajatu õppe läbiviimise õigus. Tähtajatu õppe läbiviimise õiguse saanute kutseõppe kvaliteeti hinnatakse vastavalt käesoleva seaduse §-s 14¹ sätestatule.
[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(7) Õppekavarühmades, milles koolil on 2019. aasta 31. augustiks kehtiv õppe läbiviimise õigus kolmeks aastaks, tehakse õppe läbiviimise õiguse ekspertiis vastavalt käesoleva seaduse §-s 11 sätestatule. Ekspertiisi kulud katab Haridus- ja Teadusministeerium.
[RT I, 28.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 59. Üleminek uutele kutseõppe õppekavadele

(1) Seaduse jõustumise ajal kehtivad riiklikud õppekavad kehtivad kuni seadusega kooskõlla viimiseni, kuid mitte kauem kui 2016. aasta 31. detsembrini.

(2) Kooli õppekavad viiakse vastavusse käesoleva seadusega kooskõlla viidud riiklike õppekavadega poole aasta jooksul, arvates asjaomase riikliku õppekava jõustumisest. Uut õppekava rakendatakse selle kinnitamisele järgneva õppeaasta algusest.

(3) Enne 2017. aasta 1. septembrit kooli vastu võetud õpilased, kes õpivad kooli õppekava järgi, mis ei ole käesoleva seadusega kooskõlas, ning on uue kooli õppekava rakendamise ajaks täitnud alla poole õppekava mahust, viiakse üle käesoleva seadusega kooskõlla viidud õppekavale, seejuures ei tohi nende õppeaeg uuele õppekavale üleviimisel pikeneda. Alates 2017. aasta 1. septembrist võetakse uusi õpilasi vastu ainult käesoleva seadusega kooskõlla viidud kooli õppekavadele.

(4) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud õppekavad suletakse hiljemalt 2018. aasta 31. augustil ning õpilased viiakse üle käesoleva seadusega kooskõlas olevatele õppekavadele.

§ 60. Üleminek uutele õppevormidele

(1) Käesoleva seaduse kohaseid õppevorme rakendatakse õpilaste puhul, kes võetakse tasemeõppesse vastu pärast käesoleva seaduse jõustumist.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist põhihariduse nõudeta kutseõppe, põhihariduse baasil kutseõppe, kutsekeskharidusõppe ja keskhariduse baasil kutseõppe õppekavadel õppivate õpilaste puhul kehtivad enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud õppevorm ja õppekoormus.

§ 61. Üleminek arvestuspunktile

Arvestuspunkt võetakse paralleelselt õppenädalaga kasutusele alates käesoleva seaduse jõustumisest. Õppimist tõendavates dokumentides kasutatakse seda õppemahu ühikut, vastavalt kas õppenädal või arvestuspunkt, mida on kasutatud nimetatud dokumendi aluseks olevas õppekavas. Käesoleva seaduse alusel koostatavate õppekavade puhul kasutatakse ainult arvestuspunkti.

§ 62. Üleminek uutele õppekasvatusala töötajate kvalifikatsiooninõuetele

(1) Kuni 2013. aasta 31. detsembrini korraldatakse enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud kutseõppeasutuse seaduse (RT I, 08.07.2011, 9) § 30 lõike 5 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määruses nimetatud õpetajate kutseoskuste ja kutsemeisterlikkuse ning nende kvalifikatsioonitaseme hindamiseks atesteerimine, millele kohaldatakse viidatud määruses kehtestatud atesteerimise tingimusi ja korda.

(2) Kuni 2013. aasta 31. detsembrini korraldatud atesteerimisel omistatud ametijärgud kehtivad nende kehtivusaja lõpuni.

(3) Õpetajaks käesoleva seaduse tähenduses loetakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist kooli tööle asunud kutseõpetaja ja üldharidusainete õpetaja.

§ 63. Kooli rahastamisega seotud üleminek

(1) Kooli rahastamine viiakse käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud nõuetega kooskõlla 2014. aasta 1. jaanuariks. Kuni 2013. aasta 31. detsembrini rahastatakse kutseõpet enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud kutseõppeasutuse seaduse (RT I, 08.07.2011, 9) §-de 33²–33⁴alusel.

(2) Käesoleva seaduse §-s 48 kehtestatud koolilõuna kulude katmise toetus kehtib põhihariduse nõudeta kutseõppe, põhihariduse baasil kutseõppe ja kutsekeskharidusõppe õppekavade järgi täiskoormusega või esmaõppe õppekavade järgi statsionaarses õppevormis õppivatele õpilastele.

§ 64.–§ 87.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 88. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 73 jõustub 2014. aasta 1. juulil.
[RT I, 22.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]